

Obrir la carpeta

Es troba allò que es busca. O dit d'una altra manera més precisa: costa molt trobar allò que no s'està buscant. En la història de la ciència, amb l'excepció d'algunes casualitats o d'alguns errors (Colom buscava el Japó i va trobar Amèrica), normalment els descobriments són presidits d'una hipòtesi, que orienta la recerca: creiem que això hi és, ho busquem i ho acabarem trobant. Els arqueòlegs, quan excaven, troben allò que en algun sentit esperen trobar. Sovint allò que s'ha trobat per casualitat, sense previsió, no ha estat ben llegit o entès en el primer moment.

Això té un equivalent en periodisme. L'opinió pública i els mitjans tendim a construir una mena de carpetes presidides per un relat, per una narració, que ens ofereix a tots plegats una il·lusió de sentit, una sensació confortable d'estar-ho entenent. Quan una notícia, per petita que sigui, pot encabir-se en una d'aquestes carpetes, en un relat preexistent, la seva cotització puja, perquè ajuda a confirmar una tesi. Per contra, una notícia que no saps a quina carpeta posar, que no sembla afavorir ni desmentir cap relat, que només val per ella mateixa, molt sovint no troba la seva valoració justa. Quan hi ha morts en un conflicte que creiem entendre –Pròxim Orient, la Sud-àfrica del *apartheid*– tenen titulars més grans que quan hi ha morts en conflictes que el lector considera incomprendibles o que no té cap carpeta endreçada per contenir-los: l'Afganistan, l'Iraq, el Líban de la guerra civil.

La generació d'aquestes carpetes té un punt d'atzarós. Recordo que, pràcticament en el mateix moment històric, a l'Estat espanyol es va generar una gran alarma social (justificada) sobre els crims de gènere, la violència domèstica, mentre a Itàlia hi havia un debat enorme (no menys justificat) sobre la conducció

Vicenç Villatoro

Escriptor

sota els efectes de l'alcohol. Entre Itàlia i Espanya no deu haver-hi grans diferències en el pes real d'aquestes dues terribles xacres socials. Però a Espanya es va obrir només la carpeta de la violència de gènere, i cada nou crim adquiria un gran volum informatiu perquè s'encabia en aquesta carpeta, mentre que a Itàlia passava el mateix amb els morts a la carretera per culpa de l'alcohol, que també eren comptats un per un i mereixien grans titulars. I en un cas i altre no és que allò que no tenia carpeta no passés, és que anava a parar als breus: a Itàlia, els crims de

gènere; a Espanya, els morts a la carretera per l'alcohol.

Ara fa unes setmanes, el líder del PSC, Pere Navarro, va ser agredit d'una manera grollera i condemnable. I Pere Navarro va decidir –o algú va decidir i ell no va saber aturar-ho– que això aniria a la carpeta de la violència sobiranista. Qui ho va decidir ho va fer amb una frivolitat absoluta: el mateix fet lamentable podria haver anat a la carpeta de les agressions als alcaldes per fer la seva feina, a la tensió antipolítica provocada pel populisme, o a desenes de carpetes que podrien existir teòricament, però que de fet no s'han obert com a tals. No hi havia més raons per posar-la en una que en una altra. Però algú va cometre la frivolitat no tan sols de situar-ho en la carpeta de la violència sobiranista, sinó de pràcticament crear una carpeta nova per poder-l'hi col·locar. Des de llavors, la carpeta ja existeix, i cada cosa que hi pot anar es sobredimensiona. No necessàriament s'inventa. Simplement es fa gran, com es fan les coses que tenen carpeta pròpia. Una pintada sobiranista va a la carpeta i té

portada, mentre que una pintada ultradretana, una contra les hipoteques o una a favor de la renovació del Barça no té ni un breu, perquè no té carpeta. Hi ha una carpeta oberta per a la violència sobiranista a Catalunya. No n'hi ha ni per a la violència ultradretana a la mateixa Catalunya o a València, per a la violència nascuda de la tensió social, per a la que ve d'aquest antipoliticisme populista que ens envaeix.

Hi ha violència sobiranista a Catalunya? Et mires el que hi ha dins de la carpeta i et mires el que hi hauria d'haver en altres carpetes que ningú no ha obert i la resposta és que no. Però la lògica dels mitjans és aquesta. Trobem allò que busquem. No trobem allò que no busquem. Em sap moltíssim greu que agredissin Pere Navarro. Em sap molt greu que això ho posés sense proves a la carpeta de la violència sobiranista. Però el que em sap més greu de tot és que creés la carpeta.

Pere Navarro, víctima d'una agressió en els passats dies.